

МІЖРЕГІОНАЛЬНА  
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**  
дисципліни  
**“ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ”**  
(для бакалаврів)

Частина третя “Нова історія країн Європи та Америки”

Частина четверта “Новітня історія країн Європи та Америки”

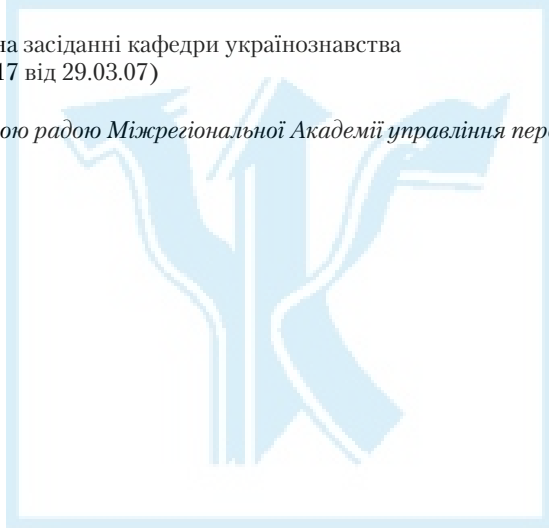
МАУП

Київ 2007

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування *В. В. Утвенком*

Затверджено на засіданні кафедри українознавства  
(протокол № 17 від 29.03.07)

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом*



**Утвенко В. В.** Навчальна програма дисципліни “Всесвітня історія” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2006. — 28 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Всесвітня історія”, теми контрольних робіт, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія  
управління персоналом (МАУП),  
2007

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

“Всесвітня історія” — одна з дисциплін, що посідає чільне місце у процесі підготовки майбутніх фахівців у галузі політології, міжнародних відносин. Вона є продовженням навчальної програми дисципліни “Всесвітня історія” для бакалаврів, спеціалістів спеціальності “Політологія” (К.: МАУП, 2002), що охоплювала історію стародавнього світу та середніх віків. Ця навчальна програма знайомить студентів з основними рушійними силами розвитку людства, різновидами політичної організації суспільства, починаючи з 1640 р. і закінчуючи початком ХХІ ст. Знання фактології історичного процесу допоможе студентам осмислити головні мотиви поведінки людей у вирішальні моменти історії, закономірності історичних зрушень. У процесі вивчення дисципліни значна увага приділятиметься роботі з історичними джерелами.

Першою частиною курсу “Всесвітня історія” (для бакалаврів) є Нова історія країн Європи та Америки, де розглядається розвиток Західного суспільства з 1640 р., коли розпочалася англійська буржуазна революція, і завершується закінченням Першої світової війни у 1918 р. У свою чергу Нова історія країн Європи та Америки поділяється на два періоди. Перший охоплює події, що відбувалися до 1870–1871 років, коли феодально-абсолютистське суспільство в Європі та Північній Америці зазнало глибокої кризи і завдяки ряду революцій в його надрах розвинулися капіталістичні відносини та почалося поступове становлення громадянського суспільства. Завершується період 1870–1871 роками, коли на карті Європи з’явилися нові держави — об’єднані Італійське королівство та Німецька імперія.

Другий період Нової історії присвячений подальшому розвитку капіталізму в провідних країнах світу, на початку ХХ ст. він досяг стадії імперіалізму, коли провідну роль в економіці країн Європи та Північної Америки відігравали монополістичні об’єднання. Остаточний переділ світу призвів до загострення суперечностей між провідними країнами світу, що стало причиною Першої світової війни (1914–1918 рр.), з закінченням якої і завершується період Нової історії.

У другій частині розглядається соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток, а також зовнішня політика країн Європи та Північної Америки з 1918 р. до наших днів. У свою чергу

Новітню історію країн Європи та Америки також можна поділити на два періоди: перший з 1918 до 1945 р., а другий з 1945 р. до наших днів, коли відбулося становлення постіндустріального суспільства. Чільне місце приділяється міжнародним відносинам у міжвоєнний період, у часи Другої світової війни, у другій половині XX — на початку XXI ст. Однією з центральних тем Новітньої історії країн Європи та Північної Америки є Друга світова війна, вона спричинила великі зміни у міжнародній політиці та розвитку людства.

Програмою передбачено вивчення студентами теоретичних питань, пов'язаних із розумінням окремих періодів Нової та Новітньої історії країн Європи та Америки, загального розвитку державного ладу, певних питань ідеології та культури, а також особливостей розвитку політичних відносин у контексті загальних процесів становлення і розвитку індустріального та постіндустріального суспільств у країнах Європи і Північної Америки.

У ході вивчення Нової та Новітньої історії країн Європи та Америки значна увага приділяється самостійній роботі студентів. Тому серед форм навчальної роботи практикується проведення контрольних робіт, підготовка рефератів, підбиття підсумків, узагальнення самостійної роботи. Ці заходи сприятимуть поглибленому вивченню навчального матеріалу. Для використання у навчальному процесі рекомендуються підручники, наукові монографії, а також збірки джерел, їх перелік наведено у списку літератури.

Отже, програма навчальної дисципліни “Всесвітня історія” спрямована на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ історичного процесу розвитку людства в нову та новітню добу, а також застосування ними здобутих знань та навичок на практиці.

Дисципліна “Всесвітня історія” викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**  
**дисципліни**  
**“ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ”**

**Частина третя “Нова історія країн Європи та Америки”**  
**Частина четверта “Новітня історія країн Європи та Америки”**

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	<b>Змістовий модуль I. Країни Європи та Америки у перший період нового часу (1640–1870 рр.)</b>
1	Англійська буржуазна революція XVII ст.
2	Франція у другій половині XVII–XVIII ст. Криза французького абсолютизму
3	Міжнародні відносини у другій половині XVII–XVIII ст.
4	Революція в Північній Америці 1775–1783 рр. Утворення США
5	Велика французька революція кінця XVIII ст. Наполеонівські війни
6	Англія в 1815–1870 рр.
7	Франція в 1815–1870 рр.
8	Німеччина в 1815–1870 рр.
9	Італія в 1815–1870 рр.
10	Австрійська імперія в 1815–1870 рр. Утворення Австро-Угорщини
11	Сполучені Штати Америки у першій половині XIX ст. Громадянська війна в США (1861–1865 рр.)
	<b>Змістовий модуль II. Країни Європи та Америки у 1870–1918 рр.</b>
12	Англія в 1870–1914 рр.
13	Німецька імперія в 1871–1914 рр.
14	Франція в 1870–1914 рр.
15	Австро-Угорщина в 1870–1914 рр.
16	США в 1877–1914 рр.
17	Перша світова війна (1914–1918 рр.)

1	2
18 19 20 21 22 23 24	<p><b>Змістовий модуль III. Країни Європи та Америки в міжвоєнний період (1918–1939 рр.)</b></p> <p>Великобританія в 1918–1939 рр.</p> <p>Франція в 1918–1939 рр.</p> <p>Німеччина в 1918–1939 рр.</p> <p>Італія в 1918–1939 рр.</p> <p>Іспанія в 1918–1939 рр.</p> <p>США в 1918–1939 рр.</p> <p>Країни Центральної та Південно-Східної Європи в міжвоєнний період</p>
25 26 27	<p><b>Змістовий модуль IV. Друга світова війна (1939–1945 рр.)</b></p> <p>Початок Другої світової війни. Бойові дії в 1939 – червні 1941 р.</p> <p>Початок радянсько-німецької війни. Бойові дії в 1941–1945 рр. в Європі</p> <p>Африканський та Тихоокеанський театри Другої світової війни в 1941–1945 рр.</p>
28 29 30 31 32 33 34 35 36	<p><b>Змістовий модуль V. Країни Європи та Америки у другій половині XX – на початку XXI ст.</b></p> <p>Початок “холодної війни”. Міжнародні відносини в 1945–1991 рр.</p> <p>Великобританія у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Франція у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Німеччина у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Італія у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>США у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Канада у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Країни Центральної та Південно-Східної Європи у другій половині XX – на початку XXI ст.</p> <p>Міжнародні відносини на рубежі XX – XXI ст.</p>
Разом годин: 108	

**ЗМІСТ**  
**дисципліни**  
**“ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ”**

**Змістовий модуль І. Країни Європи та Америки у перший період нового часу (1640–1870 рр.)**

***Тема 1. Англійська буржуазна революція XVII ст.***

Передумови, причини та характер англійської революції середини XVII ст. Початок революції (1640–1642 рр.). Розгортання громадянської війни в 40-х роках XVII ст. Страта короля та проголошення республіки. Встановлення протекторату Кромвеля. Реставрація Стюартів у 1660 р. Внутрішня та зовнішня політика династії Стюартів. Переворот 1688 р. і встановлення в Англії конституційної монархії. Історичне значення англійської буржуазної революції.

*Література* [7; 9; 12; 16; 17; 20; 45; 46]

***Тема 2. Франція у другій половині XVII – XVIII ст.***

***Криза французького абсолютизму***

Франція за часів правління Людовіка XIV (1643–1715 рр.). Внутрішня та зовнішня політика. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Франції в XVIII ст. Зародження капіталістичного способу виробництва в надрах феодалізму. Основні стани французького суспільства. Назрівання кризи французького абсолютизму. Зовнішня політика французького абсолютизму за часів правління королів Людовіка XV та Людовіка XVI. Поразка Франції в Семилітній війні. Французьке просвітництво.

*Література* [3; 12; 16; 17; 20; 27]

***Тема 3. Міжнародні відносини у другій половині XVII – XVIII ст.***

Європейські країни після Тридцятилітньої війни (1618–1648 рр.). Дипломатія другої половини XVII ст. Війна європейської коаліції проти Османської імперії (1683–1699 рр.). Карловацький мир. Північна війна (1700–1721 рр.). Війна за іспанську спадщину (1701–1714 рр.). Війна за австрійську спадщину (1740–1748 рр.). Семилітня війна (1756–1763 рр.). Російсько-турецькі війни XVIII ст. та їх наслідки. Поділи Польщі.

*Література* [16; 17; 20]

**Тема 4. Революція в Північній Америці (1775–1783 рр.).  
Утворення США**

Передумови, причини та характер війни за незалежність у Північній Америці. Початок воєнних дій. Проголошення незалежності англійських колоній. Бойові дії в 1776–1783 роках. Утворення США. Позиція Європейських країн до англо-американської війни. Повстання Д. Шейса (1786–1787 рр.). Прийняття конституції 1787 р. Історичне значення американської революції.

*Література* [7; 11; 16; 17; 20; 27; 45; 46]

**Тема 5. Велика Французька революція кінця XVIII ст.  
Наполеонівські війни**

Передумови та причини Великої Французької революції. Штурм Бастилії та початок революції. Декларація прав людини і громадянина 1789 р. Конституція 1791 р. Повстання 10 серпня 1792 р. Проголошення республіки. Встановлення Якобінської диктатури. Внутрішня та зовнішня політика Якобінського уряду. Термідоріанський переворот 27 липня 1794 р. Політика Термідоріанського Конвенту. Внутрішня та зовнішня політика Директорії (1795–1799 рр.). Переворот 18 брюмера (9 листопада 1799 р.) та прихід до влади Наполеона Бонапарта. Проголошення Французької імперії. Внутрішня політика Наполеона Бонапарта. Європейські війни 1804–1812 років. Франко-російська війна 1812 р. та крах Наполеонівської імперії. “Сто днів” правління Наполеона. Поразка біля Ватерлоо. Віденський конгрес та нова система договорів. Наслідки та історичне значення Великої Французької революції.

*Література* [3; 7; 16; 17; 20; 27; 45; 46]

**Тема 6. Англія в 1815–1870 рр.**

Соціально-економічний розвиток Англії в першій половині XIX ст. Завершення промислового перевороту. Становище робітничого класу. Парламентська реформа 1832 р. Чартистський рух. Економічне піднесення Англії в 50–60-х роках XIX ст. Англійський робітничий рух в 50–60-х роках XIX ст. Реформи У. Гладстона та Б. Дізраелі. Зовнішня політика Англії в 1815–1870 рр.

*Література* [7; 9; 16; 17; 20; 27; 46]



### ***Тема 7. Франція в 1815–1870 рр.***

Реставрація Бурбонів та її наслідки. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток Франції в першій половині XIX ст. Зовнішня політика Франції в першій половині XIX ст. Особливості промислового перевороту. Липнева революція 1830 р. у Франції та її наслідки. Причини та початок революції у Франції 1848–1849 рр. Повалення монархії Луї-Філіппа та проголошення Другої республіки. Діяльність Тимчасового уряду. Червне повстання 1848 р. Конституція 1848 р. і вибори президента республіки. Франція в період Другої імперії (1852–1870 рр.). Внутрішня та зовнішня політика Наполеона III.

*Література* [3; 7; 16; 17; 20; 27; 46]

### ***Тема 8. Німеччина в 1815–1870 рр.***

Політичне становище німецьких держав після наполеонівських війн. Утворення Німецького союзу. Розвиток капіталізму в Німеччині в першій половині XIX ст. Ідея об'єднання Німеччини. Революційні події 1848–1849 років у Німеччині. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Німецьких держав у 50–60-х роках XIX ст. Політика Бісмарка щодо об'єднання Німеччини. Створення Північно-німецького союзу. Франко-німецька війна й утворення Німецької імперії.

*Література* [7; 16; 17; 20; 27; 46]

### ***Тема 9. Італія в 1815–1870 рр.***

Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Італійських держав у 1815–1870 рр. Передумови та причини Італійської революції (1848–1849 рр.). Початок та хід революції в Італії. Повстання у Венеції та Мілані. Війна з Австрією. Проголошення Римської республіки. Причини поразки революції в Італії. Австро-італо-французька війна 1859 р. Похід “Тисячі” Д. Гарібальді та створення Італійського королівства. Роль П'ємонту в об'єднанні Італії. Приєднання Венеціанської області та Риму і завершення об'єднання Італії.

*Література* [16; 17; 20; 27]

### ***Тема 10. Австрійська імперія в 1815–1870 рр.***

#### ***Утворення Австро-Угорщини***

Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Австрійської імперії у першій половині XIX ст. Національна політика

Габсбургів. Причини революції 1848–1849 рр. в Австрійській імперії. Розгортання революційних подій у Відні та проголошення конституційної монархії. Революційні події в Угорщині, Чехії та в інших частинах Австрійської імперії. Проголошення незалежності Угорщини. Причини поразки революції в Австрійській імперії. Австрійська імперія в 50–60-х роках XIX ст. Утворення Австро-Угорщини.

*Література* [16; 17; 20; 23; 27]

### ***Тема 11. Сполучені Штати Америки в першій половині XIX ст. Громадянська війна в США (1861–1865 рр.)***

Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку США у першій половині XIX ст. Становлення двопартійної системи. Зовнішня політика американського уряду в першій половині XIX ст. Доктрина Монро. Проблема рабства в американському суспільстві. Розгортання аболіціоністського руху в першій половині та середині XIX ст. Перемога А. Лінкольна на президентських виборах 1860 р. та розкол країни. Проголошення Конфедеративних Штатів Америки та початок громадянської війни. Бойові дії в 1861–1862 рр. Революційний етап громадянської війни в США. Поразка Конфедерації. Історичне значення та наслідки громадянської війни в США. Реконструкція Півдня.

*Література* [7; 11; 16; 17; 20; 27]

### **Змістовий модуль II. Країни Європи та Америки в 1870–1918 рр.**

#### ***Тема 12. Англія в 1870–1914 рр.***

Соціально-економічний розвиток Великобританії в 1870–1914 рр. Суспільно-політичний устрій. Діяльність Л. Солсбері, Дж. Чемберлена та Д. Лорд-Джорджа. Робітниче законодавство. Колоніальна політика Великобританії. Англо-бурська війна. Ірландське питання.

*Література* [7; 9; 15; 18; 19; 26; 27]

#### ***Тема 13. Німецька імперія в 1871–1914 рр.***

Соціально-економічний розвиток Німеччини наприкінці XIX – на початку XX ст. Державний і політичний устрій Німеччини. Канцлерство Бісмарка. Боротьба з внутрішньою опозицією. Політика “культуркампфа”. Боротьба проти соціалістів. Робітниче законодавство. Утворення Троїстого Союзу. Колоніальна політика Німецької

імперії на рубежі XIX — XX ст. Політична ситуація в Німеччині на початку XX ст. Підготовка Першої світової війни.

*Література* [7; 15; 18; 19; 26; 28; 36]

**Тема 14. Франція в 1870–1914 рр.**

Франко-німецька війна (1870–1871 рр.) та її наслідки для Франції. Паризька Комуна. Суспільно-політичний устрій Третьої республіки. Особливості політичної боротьби між республіканцями та монархістами. Політичні кризи останньої чверті XIX ст. Соціально-економічний розвиток Франції в останній чверті XIX — на початку XX ст. Правління радикалів на початку XX ст. Зовнішня політика Франції наприкінці XIX — на початку XX ст. Франко-російські та франко-англійські договори.

*Література* [7; 15; 18; 19; 26–28]

**Тема 15. Австро-Угорщина в 1870–1914 рр.**

Державно-політичний устрій Австро-Угорщини в умовах існування дуалістичної монархії. Соціально-економічний розвиток країни на рубежі XIX — XX ст. Проблема національних меншин в Австро-Угорській імперії. Національно-визвольні рухи. Основні напрями зовнішньої політики Австро-Угорського уряду.

*Література* [15; 18; 19; 23; 26; 28]

**Тема 16. США в 1877–1914 рр.**

Соціально-економічний розвиток США наприкінці XIX — на початку XX ст. Перетворення країни на індустріального лідера. Розвиток робітничого руху. Особливості суспільно-політичного устрою США в умовах функціонування двопартійної системи. Діяльність президентів Т. Рузвельта та В. Вільсона. Зовнішня політика США наприкінці XIX — на початку XX ст. Американо-іспанська війна 1898 р. та її наслідки.

*Література* [7; 11; 15; 18; 19; 27]

**Тема 17. Перша світова війна (1914–1918 рр.)**

Загострення суперечностей між великими світовими державами на початку XX ст. Причини, характер та учасники Першої світової війни. Стратегічні плани сторін напередодні Першої світової війни. Початок війни. Бойові дії у 1914–1916 рр. Вступ Туреччини, Італії,

Болгарії, Румунії в Першу світову війну. Военні дії у 1917–1918 рр. Вступ США у війну. Брестський мирний договір, його вплив на перебіг подій у Першій світовій війні. Поразка Німеччини та її союзників. Наслідки Першої світової війни.

*Література* [2; 4; 7; 8; 15; 18; 33; 42–44]

### **Змістовий модуль III. Країни Європи та Америки в міжвоєнний період (1918–1939 рр.)**

#### ***Тема 18. Великобританія в 1918–1939 рр.***

Наслідки Першої світової війни для Великобританії. Економічне та політичне становище країни після Першої світової війни. Внутрішня та зовнішня політика уряду Ллойд Джорджа. Великобританія в період стабілізації (1923–1929 рр.). Робітничі страйки. Світова економічна криза 1929–1933 рр. та її наслідки для Великобританії. Політика другого лейбористського уряду Макдональда. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Великобританії в 1934–1939 рр. Зовнішня політика Великобританії напередодні війни.

*Література* [1; 5; 7–9; 13; 27; 29; 33; 44]

#### ***Тема 19. Франція в 1918–1939 рр.***

Наслідки Першої світової війни для Франції. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Франції на початку 20-х років ХХ ст. Соціальний рух у перші повоєнні роки. Стан французької економіки в період стабілізації (20-ті роки ХХ ст.). Зовнішня політика французького уряду в 20-х роках ХХ ст. Соціально-економічне та суспільно-політичне становище Франції в роки світової економічної кризи (1929–1933 рр.). Франція в 30-х роках ХХ ст. Внутрішня та зовнішня політика.

*Література* [1; 3; 5; 7; 8; 13; 27; 29; 33; 44]

#### ***Тема 20. Німеччина в 1918–1939 рр.***

Економічне та політичне становище Німецької імперії наприкінці Першої світової війни. Листопадова революція 1918 р. та її наслідки. Версальський мир. Прийняття Веймарської конституції 1919 р. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток Німеччини на початку ХХ ст. Поява нацизму в Німеччині. Економіка Німеччини в роки стабілізації (1923–1929 рр.). Суспільно-політич-

ний розвиток Німеччини в 20-х роках ХХ ст. Світова економічна криза (1929–1933 рр.) та її вплив на Німеччину. Прихід до влади нацистів. Внутрішня та зовнішня політика гітлерівської Німеччини в 1933–1939 рр.

*Література* [1; 5; 7; 8; 13; 27; 29; 33; 36; 44]

### **Тема 21. Італія в 1918–1939 рр.**

Наслідки Першої світової війни для Італії. Прихід до влади фашистів та становлення фашистської диктатури. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Італії в 20-х роках ХХ ст. Лютеранські угоди. Світова економічна криза (1929–1933 рр.) та її наслідки для Італії. Соціально-економічний розвиток Італії в 1933–1939 рр. Зовнішня політика італійського фашизму.

*Література* [1; 4; 5; 7; 8; 13; 29; 33; 44]

### **Тема 22. Іспанія в 1918–1939 рр.**

Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Іспанії в 1918–1923 рр. Диктатура Примо де Рівери (1923–1930 рр.). Початок демократичної революції (1931–1939 рр.). Проголошення республіки. Прихід до влади Народного фронту в 1936 р. Заколот генерала Ф. Франко та початок громадянської війни. Позиції великих європейських держав щодо громадянської війни в Іспанії. Соціально-економічна політика республіканців у 1936–1939 рр. Воєнні дії 1937–1939 рр. Поразка республіканців. Наслідки громадянської війни.

*Література* [1; 4; 5; 7; 8; 13; 29; 33; 44]

### **Тема 23. США в 1918–1939 рр.**

Підсумки Першої світової війни для США. Повоєнне становище. Економічна криза початку 20-х років. Соціально-економічний і суспільно-економічний розвиток США в 20-х роках ХХ ст. Зовнішня політика американського уряду. Світова економічна криза (1929–1933 рр.) та її наслідки для США. Антикризисні заходи адміністрації Гувера. Президентські вибори 1932 р. та прихід до влади Ф. Рузвельта. “Новий курс” Ф. Рузвельта. Зовнішня політика США в 30-х роках ХХ ст.

*Література* [1; 5; 7; 8; 11; 13; 27; 29; 33; 44]

## ***Тема 24. Країни Центральної та Південно-Східної Європи в міжвоєнний період***

Становлення Польської держави після Першої світової війни. Внутрішня та зовнішня політика польського уряду в перші повоєнні роки. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Польщі в 20–30-х роках ХХ ст. Зовнішня політика польського уряду в 30-х роках ХХ ст. Становлення Чехословацької держави в 1918–1920 рр. Внутрішня та зовнішня політика уряду Чехословаччини в 20–30-х роках ХХ ст. Мюнхенська угода 1938 р. та її наслідки для Чехословаччини. Окупація чеських земель Німеччиною. Проголошення Словацької республіки. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку Угорщини в 20–30-х роках ХХ ст. Румунія в 1918–1939 рр. Внутрішня та зовнішня політика. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Болгарії в 20–30-х роках ХХ ст. Особливості соціально-економічного і суспільно-політичного розвитку Югославії в міжвоєнний період.

*Література* [4; 5; 7; 13; 33; 44; 53]

### **Змістовий модуль IV. Друга світова війна (1939–1945 рр.)**

## ***Тема 25. Початок Другої світової війни. Бойові дії в 1939 – червні 1941 р.***

Передумови, причини, характер, періодизація Другої світової війни. Агресія Німеччини й СРСР проти Польщі. Оголошення війни Німеччині Англією й Францією. Дивна війна. Радянсько-фінська війна та її наслідки. Завоювання Німеччиною Голландії, Бельгії, Франції. Воєнні дії в Середземномор'ї та Східній Африці (вересень 1939 р. – червень 1941 р.). Битва за Англію. Початок битви за Атлантику. Анексія Радянським Союзом Литви, Латвії, Естонії, Бессарабії й Північної Буковини. Вторгнення Німеччини та союзників на Балкани, захоплення Криту.

*Література* [2; 7; 24; 30; 31; 33; 49; 51; 52]

## ***Тема 26. Початок радянсько-німецької війни. Бойові дії в 1941–1945 рр. в Європі***

Розстановка сил напередодні радянсько-німецької війни. План “Барбаросса”. Напад Німеччини на СРСР. Бойові дії в червні 1941 – у листопаді 1942 р. Нацистський окупаційний режим в Європейських країнах і на окупованій території СРСР. Рух опору. Бойові дії на

Східному фронті в 1943 р. Сталінградська і Курська битви, їх історичне значення. Завоювання союзними військами Сицилії, вторгнення в Південну Італію. Відкриття другого фронту. Наступ радянських та союзних військ у 1944–1945 рр. Берлінська операція. Капітуляція Німеччини.

*Література* [2; 7; 24; 30; 31; 33; 49; 51; 52]

***Тема 27. Африканський та Тихоокеанський театри Другої світової війни в 1941–1945 рр.***

Прибуття Е. Роммеля до Африки, наступ німецько-італійських військ у 1941–1942 рр. Битва під Ель-Аламейном. Початок війни на Тихому океані. Напад японських військ на Перл-Харбор та вступ США у війну. Битва в районі атола Мідуей і перехід стратегічної ініціативи на Тихоокеанському театрі бойових дій до США. Бойові дії на Півночі Африки наприкінці 1942 р. – в першій половині 1943 р. Втрата державами “осі” Північної Африки. Бойові дії на Далекому Сході в 1943–1944 рр. та встановлення повного панування антигітлерівської коаліції над Тихим океаном. Воєнна кампанія 1945 р. на Тихому океані. Бомбардування Хіросіми та Нагасакі. Розгром Квантунської армії. Капітуляція Японії.

*Література* [7; 24; 30; 31; 33; 49; 51; 52]

***Змістовий модуль V. Країни Європи та Америки у другій половині XX – на початку XXI ст.***

***Тема 28. Початок “холодної війни”. Міжнародні відносини в 1945–1991 рр.***

Становлення двох курсів у міжнародній політиці після Другої світової війни. Створення та діяльність ООН у перші повоєнні роки. Післявоєнне мирне врегулювання в Європі. Мирні договори 1947 р. Початок “холодної війни” та посилення протистояння між двома наддержавами. Доктрина Трумена та “план Маршалла”. Створення НАТО, ЄЕС, Організації Варшавського договору (ОВД), Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ). Югославсько-радянський конфлікт 1948–1953 рр., його вплив на міжнародні відносини. Корейська війна (1950–1953 рр.). Міжнародні відносини у другій половині 50-х – першій половині 70-х років. Берлінська криза 1958–1963 рр. Карибська криза. В’єтнамська війна (1965–1973 рр.). Арабо-ізраїльські війни в контексті радянсько-американського протистояння.

Міжнародна розрядка в першій половині 70-х років та її значення для формування міжнародних відносин. Поворот від розрядки до нового витка напружень в радянсько-американських відносинах другої половини 70-х — першої половини 80-х років. Горбачовська перебудова та її вплив на розвиток радянсько-американських відносин. Агресія Іраку проти Кувейту. Операція “Буря в пустелі”.

*Література* [32; 34; 35; 38–41; 48; 50; 54]

### ***Тема 29. Великобританія у другій половині XX — на початку XXI ст.***

Наслідки Другої світової війни для Англії. Внутрішня та зовнішня політика лейбористів у другій половині 40-х — на початку 50-х років. Повернення до влади консерваторів. Особливості політичної діяльності консервативних урядів у 1951–1964 рр. (У. Черчілля, А. Ідена, Г. Макміллана, А. Дугласа Х'юма). Внутрішня та зовнішня політика лейбористського уряду Г. Вільсона (1964–1970 рр.). Ольстерська проблема. Економічна та політична нестабільність Великобританії 70-х років. Внутрішня та зовнішня політика консервативних урядів М. Тетчер, Дж. Мейджора (1979–1997 рр.). Тетчеризм. Повернення лейбористів до влади. Великобританія на рубежі XX — XXI ст.

*Література* [2; 4; 6–8; 9; 10; 14; 29; 33]

### ***Тема 30. Франція у другій половині XX — на початку XXI ст.***

Соціально-економічний і суспільно-політичний устрій Французької республіки після Другої світової війни. Конституція 1946 р. та проголошення Четвертої республіки (1946–1958 рр.). Прихід до влади Ш. де Голля та проголошення П'ятої республіки. Внутрішня та зовнішня політика в період президентства де Голля. Травнево-червневі події 1968 р. та їхні наслідки. Франція в 70-х роках XX ст. Внутрішня та зовнішня політика Французької республіки в період президентства Ф. Міттерана (1981–1995 рр.). Прихід до влади Ж. Ширака. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Франції на рубежі XX–XXI ст.

*Література* [2–4; 6–8; 10; 14; 29; 33]

### ***Тема 31. Німеччина у другій половині XX — на початку XXI ст.***

Економічне та політичне становище Німеччини після поразки у Другій світовій війні. Формування партійно-політичної структури в



Західній та Східній Німеччині. Розкол Німеччини, створення ФРН і НДР. Внутрішня та зовнішня політика уряду К. Аденауера (1949–1963 рр.). Становлення комуністичного режиму в Східній Німеччині. Повстання 17 червня 1953 р. та його наслідки. Побудова Берлінської стіни. Політичне та економічне життя НДР в 60–80-х роках. Наростання кризи тоталітаризму в Східній Німеччині. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток ФРН у 60–80-х роках. Зовнішня політика урядів ФРН. Об'єднання Німеччини. Соціально-економічне та суспільно-політичне становище Німеччини наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.

*Література* [4; 6–8; 10; 14; 21; 29; 33; 36]

### ***Тема 32. Італія у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.***

Політичне та економічне становище Італії після Другої світової війни. Прийняття конституції 1948 р. Внутрішня та зовнішня політика наприкінці 40-х — на початку 50-х років. Аграрна реформа. Італійське економічне диво 50–60-х років та його соціальні наслідки. Соціально-економічне та суспільно-політичне становище Італії в 70–80-х роках. Партиійно-політична криза в Італії першої половини 90-х та шляхи її подолання. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку Італії у 90-ті роки ХХ — на початку ХХІ ст. Зовнішня політика уряду Італії.

*Література* [4; 6–8; 10; 14; 21; 29; 33]

### ***Тема 33. США у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.***

Соціально-економічне та суспільно-політичне становище США після Другої світової війни. Внутрішня і зовнішня політика Г. Трумена. Доктрина “звільнення від комунізму”. Маккартизм. Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток США в 50–60-х роках ХХ ст. Внутрішня та зовнішня політика Дж. Кеннеді. Загострення соціально-політичних конфліктів у США в 60-х роках. Соціально-економічне та суспільно-політичне становище в США в 70-х роках ХХ ст. Перемога республіканців на виборах 1980 р. “Рейганоміка”. Активізація зовнішньої політики США в 80-х роках ХХ ст. Сполучені Штати Америки в період президентства Дж. Буша та Б. Клінтона. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток США на рубежі ХХ — ХХІ ст.

*Література* [4; 6–8; 10; 11; 14; 21; 29; 33]

### **Тема 34. Канада у другій половині XX — на початку XXI ст.**

Політичне становище Канади в перші повоєнні роки. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Канади в 50–60-х роках XX ст. Діяльність ліберального уряду П'єра Трюдо (1968–1979 рр.). Загострення Квебекської проблеми. Канада у 80-ті роки. Реформи консервативного уряду Б. Малруні та прийняття нової Конституції. Суспільно-політичне становище Канади в 90-х роках XX ст. Нова спроба загострення Квебекської проблеми. Соціально-економічний розвиток Канади у 90-ті роки XX — на початку XXI ст.

*Література* [6–8; 10; 14; 21; 29; 33]

### **Тема 35. Країни Центральної та Південно-Східної Європи у другій половині XX — на початку XXI ст.**

Особливості становлення комуністичних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи в 40-х — на початку 50-х років. Соціально-економічні перетворення в країнах Центральної та Південно-Східної Європи в повоєнний період та їх наслідки. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Польщі, Чехословаччини, Угорщини, Румунії, Болгарії в 50–80-х роках XX ст. Наростання кризових явищ командно-адміністративної системи. Особливості розвитку “самоврядного соціалізму” в Соціалістичній Федеративній республіці Югославія в 50–80-х роках XX ст. Наростання кризових явищ в суспільно-політичному та економічному житті Югославії. Суспільно-політичні кризи у країнах Центральної та Південно-Східної Європи в 50–80-х роках XX ст. Демократична революція 1989 р. в Румунії, падіння режиму Чаушеску. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Болгарії, країн Балтії, Білорусі в 90-х роках XX — на початку XXI ст. Розпад Югославії. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку нових держав колишньої Югославії.

*Література* [4; 7; 8; 10; 14; 21; 29; 33; 54]

### **Тема 36. Міжнародні відносини на рубежі XX — XXI ст.**

Політичні та економічні зміни у міжнародних відносинах після розпаду Радянського Союзу. Міжетнічні війни першої половини 90-х років у Хорватії та Боснії, їх наслідки. Поглиблення інтеграційних процесів у Європі та світі на сучасному етапі розвитку людства. Проблеми розширення НАТО та ЄС на Схід. Країни СНД на рубежі XX–XXI ст. США та країни НАТО у міжнародних конфліктах —

Югославія (1999 р.), Афганістан (2001 р.), Ірак (2003 р.). Проблема світового тероризму на рубежі ХХ–ХХІ ст. Роль ООН у вирішенні міжнародних конфліктів на сучасному етапі розвитку людства.

*Література* [6; 10; 22; 32; 35; 37; 38; 40; 41]

### **ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ**

Виконання контрольної роботи сприяє набуттю навичок самостійного пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу. Вибір теми — довільний. Виконуючи контрольну роботу, студент повинен викласти своє розуміння сутності проблеми, розкрити її значення у перебігу історичних подій, наслідки події чи явища.

Контрольна робота виконується на скріплених аркушах паперу формату А4. На титульній сторінці вказуються: назва дисципліни (“Всесвітня історія”); прізвище, ім’я, по батькові студента; домашня адреса; номер групи.

Контрольна робота має містити план і список літератури. На останній сторінці ставиться дата виконання роботи та підпис студента. Обсяг роботи — 10–15 сторінок друкованого тексту. Роботу необхідно здати до наукової частини в установленний термін.

До заліку чи іспиту студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

### **ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

1. Англійська буржуазна революція XVII ст.
2. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Франції у другій половині XVII — XVIII ст.
3. Революція XVIII ст. в англійських колоніях Північної Америки та утворення США.
4. Велика Французька революція кінця XVIII ст.
5. Франція в роки Першої імперії (1804–1815 рр.).
6. Соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Англії в 1815–1870 рр.
7. Франція в 1815–1870 рр. Внутрішня та зовнішня політика.
8. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку Німецьких держав у 1815–1870 рр.
9. Революції 1848–1849 рр. у Європі.
10. Громадянська війна (1861–1865 рр.) в США, Реконструкція Півдня.

11. США в 1877–1914 рр.
12. Особливості економічного розвитку провідних Європейських країн наприкінці XIX — на початку XX ст.
13. Перша світова війна (1914–1918 рр.) та її наслідки.
14. Великобританія в міжвоєнний період (1918–1939 рр.)
15. Франція в 1918–1939 рр.
16. Німеччина в 1918–1939 рр.
17. Італія в 1918–1939 рр.
18. Громадянська війна (1936–1939 рр.) в Іспанії та її наслідки.
19. “Новий курс” Ф. Рузвельта.
20. Міжнародні відносини напередодні Другої світової війни.
21. Європейський театр бойових дій під час Другої світової війни.
22. Радянсько-німецька війна (1941–1945 рр.) та її наслідки.
23. Міжнародні відносини у другій половині XX — на початку XXI ст.
24. Великобританія у другій половині XX — на початку XXI ст.
25. Франція у другій половині XX — на початку XXI ст.
26. Німеччина у другій половині XX — на початку XXI ст.
27. Італія у другій половині XX — на початку XXI ст.
28. США у другій половині XX — на початку XXI ст.
29. Канада у другій половині XX — на початку XXI ст.
30. Розпад Югославії та його наслідки.

### ***ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ***

1. Охарактеризуйте передумови, причини та характер англійської революції середини XVII ст.
2. Покажіть основні напрями зовнішньої політики Англії часів республіки та протекторату Кромвеля.
3. Розкрийте наслідки перевороту 1688 р. та встановлення в Англії конституційної монархії.
4. Висвітліть основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Франції в роки правління Людовіка XIV (1643–1715 рр.).
5. Які стани існували у Франції напередодні Великої Французької революції?
6. Назвіть основних діячів епохи французького просвітництва.
7. Назвіть учасників війни європейської коаліції проти Османської імперії (1683–1699 рр.).
8. Наслідки Семилітньої війни (1756–1763 рр.).
9. Охарактеризуйте передумови, причини та характер війни за незалежність у Північній Америці.

10. Висвітліть ставлення Європейських країн до війни англійських колоній Північної Америки за незалежність.
11. Розкрийте історичне значення американської революції.
12. У чому полягали причини Великої Французької революції кінця XVIII ст.?
13. Висвітліть основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Якобінського уряду.
14. Охарактеризуйте особливості Європейських війн Наполеона у 1804–1812 рр.
15. Висвітліть наслідки та історичне значення Великої Французької революції.
16. Розкрийте особливості соціально-економічного розвитку Англії в першій половині XIX ст.
17. У чому полягали реформи У. Гладстона та Б. Дізраелі в Англії?
18. Охарактеризуйте основні напрями зовнішньої політики Англії в 1815–1870 рр.
19. Висвітліть особливості промислового перевороту у Франції в першій половині XIX ст.
20. У чому полягали причини революції у Франції (1848–1849 рр.)?
21. Висвітліть основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Франції за часів імператора Наполеона III.
22. Охарактеризуйте особливості капіталізму в Німеччині в першій половині XIX ст.
23. Політика Бісмарка стосовно об'єднання Німеччини.
24. Дайте оцінку наслідкам франко-німецької війни (1870–1871 рр.).
25. Передумови та причини італійської революції (1848–1849 рр.).
26. Коли було утворене Італійське королівство?
27. Роль П'ємонт у об'єднанні Італії.
28. Причини революції (1848–1849 рр.) в Австрійській імперії.
29. Коли була створена Австро-Угорська монархія?
30. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку США в першій половині XIX ст.
31. Охарактеризуйте основні напрями зовнішньої політики американського уряду в першій половині XIX ст.
32. Висвітліть етапи та головні події громадянської війни в США (1861–1865) рр.
33. Головні особливості соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку Великобританії в 1870–1914 рр.

34. Головні напрями зовнішньої політики уряду Великобританії на межі XIX–XX ст.
35. Дайте оцінку внутрішній і зовнішній політиці Німеччини за канцлерства Бісмарка.
36. Політична ситуація в Німеччині на початку XX ст.
37. Охарактеризуйте соціально-економічний і суспільно-політичний устрій Франції в період Третьої республіки.
38. Дайте характеристику зовнішній політиці французького уряду на межі XIX – XX ст.
39. Головні особливості державно-політичного устрою Австро-Угорщини в умовах існування дуалістичної монархії.
40. У чому полягала проблема національних меншин в Австро-Угорській імперії?
41. Особливості соціально-економічного розвитку США наприкінці XIX – на початку XX ст.
42. Висвітліть головні напрями зовнішньої політики США на межі XIX–XX ст.
43. Причини та учасники Першої світової війни.
44. Основні битви Першої світової війни.
45. Наслідки Першої світової війни?
46. Охарактеризуйте внутрішню і зовнішню політику уряду Ллойд Джорджа у Великобританії.
47. Якою була політика другого лейбористського уряду Макдональда?
48. Основні напрями зовнішньої політики Великобританії напередодні війни.
49. Охарактеризуйте соціально-економічний і суспільно-політичний розвиток Франції в 20–30-х роках XX ст.
50. Висвітліть основні напрями зовнішньої політики Франції в 30-х роках XX ст.
51. Дайте оцінку основним положенням Веймарської конституції 1919 р.
52. Стан економіки Німеччини в 20-х роках XX ст.
53. Висвітліть основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики гітлерівської Німеччини в 1933–1939 рр.
54. Коли була встановлена фашистська диктатура в Італії?
55. Охарактеризуйте внутрішню та зовнішню політику італійського фашизму в 20–30-х роках XX ст.
56. Дайте оцінку диктатури Примо де Рівери в Іспанії (1923–1930 рр.).

57. Основні події громадянської війни в Іспанії в 1936–1939 рр.
58. Вплив Світової економічної кризи (1929–1933 рр.) на соціально-економічне та суспільно-політичне становище США.
59. У чому полягав “новий курс” Ф. Рузвельта?
60. Основні напрями зовнішньої політики США в 20–30-х роках ХХ ст.
61. Висвітліть процес утворення нових незалежних держав на теренах Центральної та Південно-Східної Європи в міжвоєнний період.
62. Охарактеризуйте внутрішню та зовнішню політику урядів країн Центральної та Південно-Східної Європи в 20–30-х роках ХХ ст.
63. Розкрийте причини, характер, періодизацію Другої світової війни.
64. Висвітліть бойові дії в 1939 – у червні 1941 р.
65. Основні битви під час Другої Світової війни на Східному фронті.
66. Охарактеризуйте нацистський окупаційний режим в Європейських країнах та на окупованій території СРСР і особливості боротьби з ним.
67. Дайте оцінку наступу радянських та союзних військ у 1944–1945 рр.
68. Проаналізуйте події Другої світової війни на Африканському та Тихоокеанському театрах бойових дій.
69. Висвітліть основні етапи “холодної війни”.
70. Вплив горбачовської перебудови на розвиток радянсько-американських відносин.
71. Охарактеризуйте діяльність лейбористського уряду Г. Вільсона (1964–1970 рр.).
72. Дайте оцінку внутрішній і зовнішній політиці консервативного уряду М. Тетчер.
73. У чому полягали особливості політичного устрою Франції періоду Четвертої республіки (1946–1958 рр.).
74. Охарактеризуйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Франції в період президентства Ш. де Голля.
75. Особливості соціально-економічного та суспільно-політичного устрою Франції на рубежі ХХ – ХХІ ст.
76. Як вплинув розкол Німеччини на створення ФРН і НДР?
77. Охарактеризуйте основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики німецьких держав у 50–80-х роках ХХ ст.

78. Суспільно-політичне та соціально-економічне становище Німеччини після об'єднання.
79. Які соціальні наслідки італійського економічного дива 50–60-х років?
80. У чому полягала партійно-політична криза в Італії першої половини 90-х років?
81. Сутність “Маккартизму” та доктрини “звільнення від комунізму”.
82. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики Дж. Кеннеді.
83. Охарактеризуйте розвиток США в період президентства Дж. Буша та Б. Клінтона.
84. Дайте оцінку Квебекській проблемі в Канаді другої половини ХХ ст.
85. Особливості соціально-економічного розвитку Канади у 90-ті роки ХХ — на початку ХХІ ст.
86. Охарактеризуйте особливості становлення комуністичних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи в 40-х — на початку 50-х років.
87. Висвітліть суспільно-політичні кризи в країнах Центральної та Південно-Східної Європи в 50–80-х роках ХХ ст.
88. Наслідки розпаду Югославії.
89. Розкрийте процес розширення НАТО та ЄС на Схід на рубежі ХХ–ХХІ ст.
90. Роль ООН у вирішенні міжнародних конфліктів на сучасному етапі розвитку людства.

### **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**

#### *Основна*

1. *Александров В. В.* Новейшая история стран Европы и Америки. 1918–1945. — М.: Высш. шк., 1986. — 590 с.
2. *Алексеев Ю. М.* Всесвітня історія ХХ ст. — К., 1994. — 168 с.
3. *Арзаканян М. Ц., Ревякин А. В., Уваров П. Ю.* История Франции. — М.: Дрофа, 2005. — 475 с.
4. *Газін В. П.* Всесвітня історія ХХ ст.: Навч. посіб. — Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2004. — 156 с.
5. *Газін В. П.* Новітня історія країн Європи та Америки. 1918–1945 рр.: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Слово, 2003. — 470 с.



6. *Газін В. П., Копилов С. А.* Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002 рр.): Навч.й посіб. — К.: Либідь, 2004. — 624 с.
7. *Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г.* Всесвітня історія: Навч. посіб. — К.: Знання, 2002. — 565 с.
8. *Дрїбниця В. О.* Всесвітня історія. Новітня історія. — К.: Фаренгейт, 1999. — Ч. 1: 1914–1939. — 176 с.; Ч. 2: 1939–1999. — 254 с.
9. *Дрыгина И. В.* История Великобритании: Учеб. пособие. — Красноярск: СибГТУ, 2001. — 180 с.
10. *Заболотный В. М.* Новейшая история стран Европы и Северной Америки. Конец XX — начало XXI века: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Астрель, 2004. — 496 с.
11. *Иванян Э. А.* История США: Учеб. пособие. — М.: Дрофа, 2004. — 576 с.
12. *История Европы. С древнейших времен до наших дней: В 8 т. — М.: Наука, 1994. — Т. 4: Европа нового времени (XVII — XVIII века).* — 509 с.
13. *История новейшего времени стран Европы и Америки. 1918–1945: Учеб. для студ. вузов. — М.: Высш. шк., 1989. — 463 с.*
14. *История новейшего времени стран Европы и Америки. 1945–1990: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Высш. шк., 1993. — 447 с.*
15. *Нова історія: Навч. посіб. для студ. істор. ф-тів пед. ін-тів / За ред. М. Ю. Овчаренка. — К.: Вища шк., 1979. — Ч. 2: 1871–1917. — 478 с.*
16. *Новая история / Под ред. А. Л. Нарочитского. — М.: Просвещение, 1986. — 387 с.*
17. *Новая история. Первый период: Учеб. пособие / Под ред. Е. Е. Юровской, И. М. Кривогуза, М. А. Полтавского. — М.: Высш. шк., 1983. — 399 с.*
18. *Новая история. Второй период: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Высш. шк., 1984. — 359 с.*
19. *Новая история. Второй период: Учеб. пособие / Под ред. Е. Е. Юровской, И. М. Кривогуза, М. А. Полтавского. — М.: Высш. шк., 1983. — 542 с.*
20. *Новая история стран Европы и Америки. Первый период: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Высш. шк., 1986. — 623 с.*
21. *Новейшая история стран Европы и Америки. XX век: 1945–2000: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса и М. В. Пономарева. — Ч. 2: 1945–2000. — М.: ИМПЭ им. А. С. Грибоедова, 2001. — 330 с.*

22. *Современные* международные отношения: Учебник. — М.: РОСПЭН, 2000. — 584 с.
23. *Тейлор А. Дж. П.* Габсбургська монархія 1809–1918: Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини. — Львів: ВНТЛ Класика, 2002. — 268 с.
24. *Трубайчук А.* Друга світова війна. Коротка історія. — К.: Наук. думка, 1995. — 192 с.
25. *Языков Е. Ф.* История стран Европы и Америки в новейшее время (1918–1945): Курс лекций. — М.: МГУ, 1998. — 352 с.


*Додаткова*

26. В “*пороховом* погребі Європи”. 1878–1914 / В. Н. Виноградов (отв. ред.). — М.: Индрик, 2003. — 537 с.
27. *Виппер Р. Ю.* История нового времени. — К.: Ника-Центр; Вист-С, 1997. — 621 с.
28. *Вопросы* новой и новейшей истории стран Европы и Северной Америки: Сб. науч. тр. — К.: УМК ВО, 1992. — 125 с.
29. *Всемирная* история новейшего времени: Справ. пособие. — Минск: Экоперспектива, 1998. — 205 с.
30. *Вторая* мировая война. Дискусии. Основные тенденции. Результаты: Пер. с нем. / Под ред. В. Михалка. — М.: Весь мир, 1997. — 704 с.
31. *Вторая* мировая война в воспоминаниях У. Черчилля, III. де Голля, К. Хэлла, У. Леги, Д. Эйзенхауэра. — М.: Политиздат, 1990. — 560 с.
32. *Гудби Джеймс.* Стратегия стабильного мира. Навстречу Евроатлантическому сообществу безопасности. — М.: Междунар. отношения, 2003. — 207 с.
33. *Довідник* з політичної історії ХХ століття: Навч. посіб. — К: КНЕУ, 2003. — 332 с.
34. *Дюрозель Ж-Б.* Історія дипломатії від 1919 року до наших днів: Пер. з фр. — К.: Основи, 1919. — 903 с.
35. *Кальвокоресси П.* Мировая политика после 1945 года: В 2 кн. — М.: Междунар. отношения, 2000. — Кн. 1. — 590 с.; Кн. 2. — 462 с.
36. *Касперович М. П.* Історія сучасної Німеччини (ХХ століття): Навч. посіб. — Донецьк: Юго-Восток, 1998. — 99 с.
37. *Ключников Б. Ф.* Исламизм, США и Европа. Война объявлена. — М.: ООО “Издательство ЭКСМО”; ООО “Алгоритм Книга”, 2003. — 317 с.

38. *Коппель О. А.* Перська затока: проблеми безпеки в 80-ті — 90-ті роки. — К.: Школяр, 1998. — 200 с.
39. *Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–70-ті роки):* Підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. — К.: Либідь, 2003. — 560 с.
40. *Міжнародні відносини та зовнішня політика: 1980–2000 роки:* Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Либідь, 2001. — 621 с.
41. *НАТО.* Організація Північноатлантичного договору: Довід. НАТО. — К., 2001. — 608 с.
42. *Первая мировая война.* Пролог XX века. — М.: Наука, 1999. — 697 с.
43. *Питання історії Великої війни 1914–1918 рр.:* Зб. наук. ст. — Чернівці, 1995. — 30 с.
44. *Постоловський Р. М.* Світ на зламі епох: історія кінця XIX — середини XX ст.: Навч. посіб. для студ. вузів. — К., 2000. — 240 с.
45. *Сборник документов по истории нового времени: Буржуазные революции XVII — XVIII вв.* / Под ред. В. Г. Сироткина. — М.: Высш. шк., 1990. — 303 с.
46. *Сборник документов по истории нового времени: Экономическое развитие и внутренняя политика стран Европы и Америки. 1870–1914:* Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Высш. шк., 1989. — 296 с.
47. *Сборник документов по истории нового времени стран Европы и Америки (1640–1870):* Учеб. пособие для студ. вузов. / Сост. Е. Е. Юровская. — М.: Высш. шк., 1990. — 256 с.
48. *Сталинское десятилетие холодной войны: Факты и гипотезы.* — М.: Наука, 1999. — 253 с.
49. *Титтельскирх К.* История Второй мировой войны. — СПб.: Полигон, 1994. — Т. 1: 1939–1943. — 298 с.; Т. 2: — 1943–1945. — 302 с.
50. *Тоді Ф.* Нарис історії Європейського Союзу / Пер. з англ. М. Марченко. — К.: АДЦ “Анод”; К.І.С., 2001. — 136 с.
51. *Хоскинг Дж.* История Советского Союза (1917–1991) / Пер. с англ. П. Куценкова. — Смоленск: “Русич”, 2001. — 496 с.
52. *Якобсен Г. А.* 1939–1945. Вторая мировая война: Хроника и документы: Пер. с нем. — М.: Мысль, 1995. — 558 с.
53. *Яровий В.* Історія південних і західних слов'ян в XX ст.: Курс лекцій. — К.: Либідь, 1997.
54. *Яровий В. І.* Новітня історія країн Східної Європи (40-ві — 90-ті роки XX ст.): Курс лекцій. — К.: Либідь, 1997. — 269 с.

## ***ЗМІСТ***

Пояснювальна записка .....	3
Тематичний план дисципліни “Всесвітня історія” .....	5
Зміст дисципліни “Всесвітня історія” .....	7
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	19
Теми контрольних робіт.....	19
Питання для самоконтролю.....	20
Список літератури.....	24



Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. М. Соколовська</i>

**МАУП**

Зам. № ВКЦ-3067

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)  
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП